

виступає найбільш об'єктивною звуковою та відеоінформацією, досягає синтетичності, впливаючи на два головних людських відчуття: зір і слух. «Людина як біологічний індивід наділена лише п'ятьма відчуттями: зором, слухом, нюхом, дотиком і смаком. Але природа сприйняття людиною довкілля організована таким чином, що на перші два відчуття припадає 95 % інформації, яку вона отримує із зовнішнього світу, а на решту – лише 5 %» [2, 97].

Отже, в ході дослідження ми сформуваємо принципи сюжетотворення в християнських медіа, серед них принцип послідовності викладу, емоційності, моральної настанови, принцип ефекту присутності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. – К. : ВЦ «Академія», 2007. – 752 с.
2. Михайлин І. Л. Основи журналістики : підручник / І. Л. Михайлин. – Київ : «Центеручбової літератури», 2011. – 482 с.
3. Хітрова Т. В. Вступ до спеціальності : навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 6.030301 Журналістика / Т. В. Хітрова. – Запоріжжя : ГУ «ЗІДМУ», 2007. – 94 с.

Коверга Ю. С.,
студентка,
Бердянський державний
педагогічний університет

АВТОРСЬКА РАДІОПРОГРАМА ЯК ЖАНР У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЖУРНАЛІСТИЦІ

Актуальність обраної теми дослідження зумовлюється нагальною необхідністю посилення ефективності та популяризації жанру авторської програми на сучасному українському радіомовленні. Глибоке розуміння сутності сучасної авторської радіопрограми, хоч і в довготривалій перспективі, має забезпечити повернення уваги масової аудиторії до творчої особистості журналіста в медійному просторі. Виходячи з того, що розвиток будь-якого жанру залежить від зміни сфери зацікавлень ЗМІ, яку визначає реципієнт та від потреб аудиторії, яка споживає продукт журналістської творчості, вважаємо за необхідне дослідити авторську радіопрограму як жанр в сучасній українській журналістиці. Авторську радіопрограму як жанр досліджували такі вче-

ні як А. Гаврик, В. Лизанчук, В. Смирнов, І. Пенчук, Т. Малетич та інші. Однак нині залишились нерозкриті питання пов'язані з відношенням авторської радіопрограми до певного жанру.

Мета дослідження – проаналізувати та виявити жанроформуючі особливості авторської радіопрограми в сучасній українській журналістиці. Для досягнення поставленої мети було поставлено та розв'язано такі завдання: здійснено аналіз нині наявної теоретико-методологічної бази дослідження; подано характеристику авторської радіопрограми як жанру в сучасній українській журналістиці; виявлено особливості авторської програми на радіо. *Об'єктом дослідження* виступили авторські програми на радіо, *предмет дослідження* – жанрові особливості авторських радіопрограм.

Структура жанрів радіомовлення, їх риси та властивості склалися історично під впливом низки соціально-економічних факторів. Деякі існували до виникнення радіо у газетах та журналах, а деякі розвивалися під час становлення самого радіомовлення. Радіожурналістика освоювала газетні жанри, але поступово створювала свої, притаманні лише радіо. Досліджуючи систему жанрів радіожурналістики, В. Смирнов зазначає, що цілісну систему сучасних жанрів радіожурналістики можна охарактеризувати як сукупність жанрів, динамічні зв'язки яких (як внутрішні, так і зовнішні) визначаються: потребами відображення соціального життя з метою інформування, впливу на громадську думку; функціонуванням радіожурналістики в системі масових комунікацій; єдиним типом творчості – публіцистичним; функціями жанрів, внутрішніми закономірностями їх розвитку, їх взаємодією [4, 27].

Говорячи про сучасні жанри, варто враховувати процеси їх дифузії. В радіожурналістиці один жанр плавно перетікає в інший, тому більшість радіопередач являє собою жанрове різноманіття. Будь-яка аналітична передача має в собі ознаки інформаційної та навпаки, документально-художня може включати елементи аналітичних та інформаційних жанрів. Все залежить від автора та від його вміння правильно використовувати дифузійну жанрів, щоб це було виправдано і гармонійно. Синтез жанрів пояснюється специфікою журналістської творчості й авторського підходу до твору.

Вивчаючи жанри радіожурналістики, В. Лизанчук доводить, що жанри постійно змінюються та вдосконалюються під впливом певних чинників, наприклад, таких як змішування різних жанрів або взаємодія між собою, що призводять до зародження нових жанрових форм. Дослідник зазначає: «Помітне місце се-

ред жанрів радіомовлення зайняли авторські передачі. Пошук жанрового вирішення для того чи іншого конкретного журналістського матеріалу завжди обумовлений насамперед особистістю радіожурналіста: його професіоналізмом, моральністю, національною гідністю, громадянською позицією. Журналістський матеріал повинен відповідати об'єктивним закономірностям суспільного розвитку. Його мета – створити у споживача інформації національно-гуманістичний світогляд, державницьке мислення, які б сприяли повноцінній самореалізації особи, її прав і свобод, утвердженню особистої, патріотичної відповідальності за долю Української держави» [2, 239]. Вважаємо, що дане твердження є доцільним. Адже у створенні авторської програми провідну роль відіграє саме журналіст, котрий одночасно виступає у якості автора та редактора.

Досліджуючи види радіомовлення, І. Пенчук зазначає: «Існує декілька факторів впливу, які визначають інтереси і потреби аудиторії, впливають на вибір жанру та наповнення програм: якщо радіостанція розрахована на велике місто, у якому свій ритм життя, часу на звичайне спілкування людям іноді не вистачає; в умовах життя сучасного суспільства людина не завжди може виявити своє «Я»; людина має отримувати підтримку своїх поглядів, їй необхідні односторонні по той бік ефіру; потреба в співрозмовникові, який допоможе людині, спілкуючись на рівних, проаналізувати ситуацію, розібратися в темі, в поглядах; процес «підміни родини»; недостатність інформації (під час програм можна закладати «систему легких знань»)» [3, 92–93]. Таким чином, на створення авторської радіопрограми має вплив низка важливих чинників. Дослідивши потреби потенційної аудиторії, автор матиме змогу створити такий медійний продукт, котрий буде користуватися попитом серед реципієнтів.

Вивчаючи жанрові визначення в радіожурналістиці, А. Гаврик висловлює думку про те, що на вибір жанру зазвичай впливає не тільки характер зібраного матеріалу про подію або проблему, але й можливість уміщення того чи іншого матеріалу в ту чи іншу рубрику, місце матеріалу в ефірі [1, 220–223]. Саме тому відносити авторську радіопрограму до якогось певного жанру радіожурналістики буде не зовсім коректно та доцільно. Жанрова специфіка авторського продукту на радіо залежить від обраної автором теми.

Таким чином, аналіз теоретико-методологічної бази дослідження з питання авторської радіопрограми як жанру у сучасній українській журналістиці продемонстрував, що відносити авторський контент на радіо до якогось певного жанру неможливо. На

сучасному етапі становлення радіомовлення автор відкрито проявляє особливості своєї авторської самосвідомості, сміливо виступає від імені свого «Я» та більш вільно відчуває себе у прояві творчої індивідуальності. Саме завдяки взаємодії цих та інших авторських проявів й виникає той образ автора, який є основною жанроутворюючою категорією авторських програм. Виходячи з того, що журналістський матеріал розрахований на задоволення потреб реципієнтів, можна стверджувати, що журналіст повинен об'єктивно та неупереджено подавати інформацію до аудиторії. Оскільки великий вплив на інформаційний продукт журналіста, в даному випадку – авторської програми, має особисті моральні цінності самого журналіста та його професійні якості, то можемо зробити висновок, що відносити авторську програму до певного жанру журналістики буде не доцільно. Саме тому авторську програму можна вважати синтезом декількох жанрів одразу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гаврик А. Жанрові визначення в радіожурналістиці / А. Гаврик // Збірник наукових праць студентів, аспірантів і молодих вчених «Молода наука-2011» / Запорізький національний університет. – Запоріжжя : Просвіта, 2011. – Том 5. – 376 с.
2. Лизанчук В. Жанри радіожурналістики / В. Лизанчук // Телевізійна й радіожурналістика. – 2005. – № 6. – 239 с. – Режим доступу : <http://old.journ.lnu.edu.ua/vypusk6/end4.htm>
3. Пенчук І. Види радіомовлення : навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 7.030201 – Журналістика / І. Пенчук. // Запоріжжя : ЗІДМУ. – 2004. – 274 с.
4. Смирнов В. Жанры радиожурналистики / В. Смирнов. – М. : Аспект Пресс, 2002. – 193 с.

Лисенко К. О.,

студентка,
Бердянський державний
педагогічний університет

ОСОБЛИВОСТІ АВТОРСЬКИХ РАДІОПРОГРАМ НА ПРИКЛАДІ «ЗАРЯДКА» НА РАДІО «ЛЮКС ФМ»

Актуальність наукового дослідження полягає у тому, що в сучасному медіапросторі все більшого розвитку набуває авторська журналістика. Одним із шляхів її реалізації є підготовка програм на радіо, де журналіст може розкрити свій творчий по-